

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș și Nadejda Toma,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, de avocatul Muruzic Victor în numele inculpatului Postolachi Nicolae și inculpat și de inculpatul Ctitor Natalia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Dubăsari din 30 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Ctitor Natalia Mihail, născută la 10 martie 1976, originară și domiciliată mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru 29, ap. 15,
și

Postolachi Nicolae Petru, născut la 16 septembrie 1970, originar și domiciliat r-nul Dubăsari, s. Doroțcaia.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.03.2012 - 30.06.2015;

Instanța de apel: 22.07.2015 - 09.02.2016;

Instanța de recurs: 17.05.2016 - 20.12.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 30 iunie 2015:

- **Ctitor Natalia** a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16000 lei, cu privarea de dreptul de a gestiona întreprinderi agricole pe termen de 4 ani și încetat procesul penal în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală;

- **Postolachi Nicolae**, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalentul a 13000 lei, cu privarea de dreptul de a gestiona întreprinderi agricole pe termen de 3 ani și încetat procesul penal în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Acțiunile civile înaintate de Berzan Valentina către Ctitor Natalia cu privire la încasarea sumei de 55100 lei cu titlu de prejudiciu material și Tataruș Sergiu,

Tataruș Ecaterina către Postolachi Nicolae cu privirea la încasarea în contul fiecăruia a câte 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, au fost lăsate fără soluționare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, în perioada lunii noiembrie 2009, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, fondatorul și administratorul SRL „Pan-Doragro”, Ctitor Natalia, împreună și după o prealabilă înțelegere cu Postolachi Nicolae, au delapidat avere străină, adică ilegal au însușit bunurile, care reprezintă cota valorică a cotașilor fostei întreprinderi agricole AF „Doroțcaia”, care au fost încredințate în administrare, și anume: o cositoare CPS-5 cu numărul de inventariere 4160 în valoare de 13750 lei; un pres de sortiment cu numărul de inventariere 4067 în valoare de 2100 lei; un tractor model T-25 cu numărul de inventariere 4632 în valoare de 2900 lei; o marcatoare de îngrășăminte model HPY-0,5 cu numărul de inventariere 4279 în valoare de 350 lei; o remorcă model 2 PTS4 cu numărul de inventariere 4225 în valoare de 1900 lei, pe care le-au înstrăinat în mare parte unor persoane neidentificate.

Prin aceste acțiuni, cotașilor le-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 21000 lei.

La fel, Ctitor Natalia în una din zilele lunii octombrie 2011, data exactă în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilită, aflându-se în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, exercitând un drept presupus, considerând că are dreptul de înstrăinare asupra bunului ce aparține altei persoane și care este pus sub sechestru, adică asupra tractorului model „K-701”, n/î D BA 761 cu prețul de 55100 lei, care este înmatriculat după Berzan Valentina și asupra căruia prin încheierea Judecătoriei Dubăsari din 20 martie 2009, s-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii, fiind interzis părților Berzan Valentina și SRL „Pan-Doragro” în persoana administratorului Ctitor Natalia să înstrăineze tractorul indicat, în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, printr-un contract de vânzare-cumpărare, a vândut tractorul vizat locuitorului com. Calinovca, r-nul Dubăsari, Șuvachin Alexandru, cauzând astfel daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

Postolachi Nicolae la 18 decembrie 2011, aproximativ la ora 23.30, cu scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, a intrat fără consimțământul lui Tataruș Sergiu în gospodăria acestuia, amplasată în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, apoi, continuându-și acțiunile sale infracționale a bătut în ușa casei și la moment ce proprietarul Tataruș Sergiu a deschis ușa, i-a aplicat o lovitură în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19 decembrie 2011, vătămări corporale ușoare.

Apoi la somația proprietarei Tataruș Ecaterina a refuzat să părăsească imediat domiciliul.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Ctitor Natalia să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femeii de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative în cadrul întreprinderilor agricole ce gestionează bunuri arendate, pe termen de 5 ani

și încetat procesul penal în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală;

- Postolachi Nicolae să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis fără privarea de dreptul de a ocupa funcții, în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate de stabilit definitiv lui Postolachi Nicolae pedeapsa 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

De încasat de la Postolachi Nicolae în beneficiul lui Tataruș Sergiu suma de 10000 lei, iar în beneficiul lui Tataruș Ecaterina suma de 5000 lei.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, stipulate în art. 75 Cod penal, iar pedeapsa sub formă de amendă nu reprezintă ca o pedeapsă echitabilă, mai mult, Ctitor Natalia nu a recunoscut vina, nu a restituit paguba cauzată în urma infracțiunii, dar prin diverse metode a încercat să ducă în eroare instanța de judecată.

La fel, inculpatul Ctitor Natalia a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, asupra cotașilor fostei întreprinderi agricole AF „Doroțcaia” fiind persoane în etate și faptul dat a fost folosit de Ctitor Natalia la momentul săvârșirii infracțiunii, iar lipsa oricăror prejudecăți la realizarea scopului infracțional urmează a fi apreciat în mod obligatoriu la determinarea pedepsei.

Referitor la pedeapsa aplicată lui Postolachi Nicolae, procurorul a invocat că, pentru infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, aceasta nu este echitabilă și nu corespunde criteriilor prevăzute de art. 75 Cod penal.

Subsidiar apelantul a invocat că, este nejustificată constatarea instanței la momentul încadrării juridice a faptei infracționale prevăzute la art. 179 Cod penal de la alin. (2) la alin. (1).

Prima instanță a dat apreciere subiectivă percepției inculpatului Postolachi Nicolae precum că, acesta și apărarea nu au cunoscut că, le este incriminat semnul prevăzut la alin. (2) art. 179 Cod penal, și anume „cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei”.

3.1. Inculpatul Postolachi Nicolae, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de învinuire.

În motivare a invocat că, acuzarea a fost axată în special pe procura eliberată lui Postolachi Nicolae la 30 noiembrie 2009 de SC „Pan-Doragro” SRL, în persoana administratorului Ctitor Natalia, care a fost propusă de a fi ridicată pentru a fi anexată la materialele cauzei penale de însăși Postolachi Nicolae care în atare mod intenționa să demonstreze că competențele încredințate lui țineau doar de deservirea bunurilor materiale.

Prima instanță a pus la îndoială valoarea probatorie atribuită de acuzator procurii menționate invocând că „de iure” Postolachi Nicolae nu a obținut niciodată calitatea de administrator, nefiind înregistrate în vreun mod legal aceste

împuterniciri ale acestuia, deși „de facto” se comporta ca un adevărat administrator.

În cazul în care lipsește o dispoziție a legii sau un raport juridic încheiat între părți privind obligația de a administra bunurile, ultimul nu întrunește calitatea de subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În cazul în care ambilor inculpați le este incriminată săvârșirea unei infracțiuni în cazul coautoratului este necesar ca ambii făptuitori să aibă împreună sarcina administrării.

Astfel, apelantul a considerat că, prima instanță indicând că „...*nu contează la calificarea acțiunilor lui Postolachi Nicolae, dacă el o ajută pe Ctitor Natalia la delapidarea bunurilor având sau nu împuterniciri de administrator....*”, pune la îndoială circumstanțele în care a avut loc tranzacția de transmitere în arendă lui Tomșa Gheorghe a presului de sortiment, care s-a petrecut în baza contractului din 15 octombrie 2010, încheiată urmare a deciziei lui Ctitor Natalia.

Instanța a luat o atitudine obiectivă față de depozițiile lui Caisîn Alexandru și Tomșa Gheorghe, depuse în fața instanței, formulând o concluzie eronată precum că hotărârea privind transmiterea presului de sortiment ar fi fost luată unipersonal de către Postolachi Nicolae.

Subsidiar apelantul a invocat că, atât pe parcursul urmăririi penale, precum și a cercetărilor judecătorești nu a fost verificată prezența presului de sortiment la pretinsul loc de depozitare, cu examinarea lui sub toate aspectele în vederea stabilirii identității lui.

Prima instanță acceptând în calitate de material probatoriu lămuririle depuse de Postolachi Nicolae și Ctitor Natalia la 08 decembrie 2009 și la 25 martie 2010, deși înscrisurile respective au fost depuse până la pornirea urmăririi penale, fără a fi administrate în calitate de probe de către organul de urmărire penală și nici nu au fost incluse în lista probelor din rechizitoriu.

Deci, instanța făcând referință la aceste înscrisuri ca la material probatoriu ce întemeiază vinovăția inculpaților, dar nu le-a dat citire în cadrul cercetărilor judecătorești, totodată lipsind părțile la proces de posibilitatea de a lua cunoștință cu ele, inclusiv și inculpații, privându-i pe aceștia de dreptul de a se expune asupra temeiniciei acestor documente.

Acuzarea pe capătul de învinuire incriminat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, a admis o interpretare selectivă a faptelor, inclusiv a eludat analiza laturii subiective a acțiunilor lui Postolachi Nicolae, anume motivația acțiunilor acestuia, ceea ce la părerea apelantului este un element major pentru calificarea corectă a acțiunilor acestuia.

La fel, faptul acțiunilor huliganice a lui Tataruș Serghei și a distrugerii în cadrul lor a mobilei și a veselei, au fost confirmate pe parcursul urmăririi penale de către martorii Bacioi Ion, Lucov Vladimir și însăși partea vătămată, or, la intervenția peroanelor ce se aflau în bar, acțiunile lui Serghei Tataruș au fost contracarate, el a refuzat să achite paguba spunând că nu mai are la el bani și totodată, precizând că dacă vrea bani pentru mobilă și veselă să vină să se achite la el acasă, circumstanțe confirmate în instanța de judecată de martorul Gherlac Serghei.

Astfel, rezultă cu certitudine că, nu se poate reține infracțiunea de violare de domiciliu prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, fiindcă inculpatul nu a pătruns

ilegal în domiciliul unei persoane, mai mult, acesta nu intenționa să rămână acolo, fiind conștient că a venit 1) cu consimțământul și la invitația gazdei; 2) a plecat imediat de acolo fără a-și exprima refuzul să plece.

3.2. Inculpatul Ctitor Natalia, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de acuzare, din motivul lipsei componentei de infracțiune.

În motivare a invocat că, prima instanță în mod similar rechizitoriului, nu a indicat în partea descriptivă a sentinței de condamnare descrierea faptei infracționale, considerată ca fiind dovedită, fiind indicat locul, timpul și modul săvârșirii ei, nu s-a pronunțat dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită sau nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost săvârșită.

Prima instanță trebuia să sesizeze că, la dosar sunt mai multe adresări, parvenite de la aceleași persoane, în privința aceluiași obiecte, dar cu indicarea diferitor perioade de înstrăinare a tehnicii agricole.

Mai mult, solicitând primei instanțe de a fi anexat la materialele cauzei, un set de acte, în original, printre care un număr impunător de recipise, semnate de deținătorii cotelor valorice, instanța respingând demersul, a omis a se expune asupra acestui fapt.

Prima instanță s-a bazat în exclusivitate pe presupuneri, a interpretat eronat, părtinitor și excesiv în defavoarea inculpaților nu doar probele acuzării, ci și probele apărării, a omis de a consemna în sentință declarațiile martorilor depuse în favoarea inculpaților, a consemnat eronat în sentință declarațiile unor martori, care diferă de cele declarate nemijlocit în ședința de judecată.

În sentință lipsesc declarațiile expuse în ședința judiciară de Semionov Ion și Mîrza Maria, care la 16 octombrie 2013 și, respectiv, la 17 octombrie 2013, au menționat că și-au valorificat cota valorică, iar Ctitor Ion – având calitatea procesuală de parte vătămată și martor, având scop de răzbunare pe Ctitor Natalia, a indus instanța în eroare, acestuia fiindu-i valorificată cota valorică, de către Ctitor Mihail - fratele său, din plin, iar actele ce confirmă valorificarea cotei valorice, au fost nimicite.

La fel, instanța neîntemeiat a constatat că „Ctitor Mihail, ca de fapt și majoritatea liderilor, utilizau bunurile oamenilor fără încheierea contractelor și nici nu le plătea pentru folosința lor”, constatări făcute fără suport probatoriu și fiind în contradicție cu declarațiile martorilor: Semionov Ion, Mîrza Maria, Ursu Gheorghe, Berzan Valentina și Ciudin Maria, care au relatat că a fost valorificată cota valorică de către Ctitor Mihail.

Prima instanță a manifestat neobiectivism, părtinire și presupunere, expunând constatarea sa, precum că, inculpatul, împreună cu tatăl său, au încheiat Actul de primire-predare a tehnicii din 01 martie 2005, clandestin, în așa mod ca cotașii să nu poată urmări soarta bunurilor lor, și că cotașii în 2008 nu cunoșteau că GȚ „P.A.N.M.” nu exista, fapt confirmat prin declarațiile lui Semionov Ion, Berzan Valentina, Ctitor Petru și Mîrza Maria, constatări care nu ar fi existat dacă prima instanță respecta prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Respingând argumentele apărării că, drept dovadă a faptului că cota valorică a fost valorificată de Ctitor Mihail, pot servi inacțiunile unor cotași de înaintare a pretențiilor materiale sau acțiuni în judecată de obligare a GȚ „P.A.N.M.” de

valorificare a cotei valorice, prima instanță a încălcat principiul egalității armelor.

Prima instanță, indicând în sentință că, la materialele cauzei este anexat actul de primire-predare a 2 unități de tehnică, printre care o remorcă 2PTS4 cu numărul de inventar 4225 - obiect material al infracțiunii imputate inculpatului, care a fost transmisă de către Ctitor Ion, în ianuarie 2008 unor persoane, a calificat proba dată împotriva lui Ctitor Natalia, fără a ține cont că declarațiile martorilor se contrazic cu expunerile acelorași martori în recursul din 19 decembrie 2008, într-o cauză civilă, la care a fost anexat actul de primire-predare din ianuarie 2008, precum că tehnica a fost transmisă altor persoane, care se folosesc de ea în scopuri personale.

Instanța a ignorat faptul că, Ctitor Ion, în calitate de martor a declarat instanței, la 22 octombrie 2013, că în perioada anilor 2006 - 2008 nu a transmis terților tehnică agricolă, ulterior, la 21 mai 2014, Ctitor Ion și-a amintit că a transmis totuși temporar, lui Bacioi Valeriu, un curățător de grâne, fără acte, declarații care sunt contradictorii.

La fel, prima instanță, în mod eronat a pus la baza învinuirii lui Ctitor Natalia de săvârșirea infracțiunii de delapidare înscrisurile: procesul-verbal nr. 1 din 17 martie 2010 și actul din 07 octombrie 2011 al comisiei de revizie a SRL „Pan-Doragro”, fiindcă Ctitor Natalia, în calitate de fondator și administrator al SRL „Pan-Doragro” nu a instituit o comisie de revizie și nu a autorizat pe cineva de a pătrunde pe teritoriul întreprinderii pentru careva inspectări.

Despre faptul că presul și remorca nu au fost delapidate, au confirmat Caimac Tudor și Ctitor Petru, care în perioada de referință activau în calitate de paznici pe teritoriul depozitelor și nu au relatat despre asemenea mișcări a tehnicii, aceste deplasări neavând loc.

Prima instanță incorect, a calificat și criticat hotărârea irevocabilă a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2010, privind constatarea posesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate, dobândit prin uzucapiune a SRL „Pan-Doragro” asupra unor bunuri mobile, indicate în actul de primire-predare a tehnicii din 01 martie 2005, înscrisul fiind prezentat instanței, pentru a demonstra faptul că regimul juridic al bunurilor mobile, primite de SRL „Pan-Doragro” prin actul de primire-predare din 01 martie 2005, era constatat prin hotărâre irevocabilă, ca fiind proprietate privată a SRL „Pan-Doragro”, dobândită prin uzucapiune.

O altă probă calificată eronat în detrimentul lui Ctitor Natalia, constituie demersul acesteia din 23 august 2010, prin care s-a solicitat încetarea urmăririi penale, instanța a ignorat explicațiile inculpatului în privința actului dat, precum că temei pentru depunerea demersului, a servit faptul că Ctitor Natalia a cunoscut despre începerea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2010130102, privind însușirea ilegală de către factorii de decizie a SRL „Pan-Doragro” a proprietății unor persoane.

Mai mult, prima instanță a pus la baza concluziilor sale, unele explicații ale inculpaților, date organului de urmărire penală în afara procesului penal, în perioada martie - iunie 2010, care însă, nu au fost cercetate nemijlocit în ședințele judiciare pe cauza dată, iar acuzatorul nu le-a indicat în lista de probe, anexată la rechizitoriu și nu a cerut examinarea lor în cadrul dezbaterilor judiciare.

Prima instanță, în mod abuziv a atribuit un regim legal acțiunilor contabilului SRL „Pan-Doragro” - Berzan Valentina, care în anul 2006, fără a

informa și primi aprobarea lui Ctitor Natalia, ca unic fondator și organ de decizie a SRL „Pan-Doragro”, a exclus din evidența contabilă mijloacele fixe ale societății, acțiunile acestei fiind contrare prevederilor imperative ale legislației fiscale, contabile și civile.

Referitor la cositoarea model KPS 5 - obiect al cauzei, instanța nu a luat în considerare explicațiile lui Ctitor Natalia, privind faptul că Ctitor Ion a menționat în ședințele de judecată, că a pus la evidență în anul 2006, toată tehnica agricolă, iar cositoarea model KPS 5 nu a pus-o, deoarece se afla în câmp.

În sentință, prima instanță s-a axat în preponderență, pe declarațiile martorilor, în mare măsură contradictorii, care au auzit despre regimul juridic al tehnicii SRL „Pan-Doragro”, au auzit că se fură, presupun că este cotă valorică, presupun că tehnica se repară.

Prima instanță a ignorat declarațiile lui Ctitor Ion, care a avut calitatea de administrator al SC „Pan-Doragro” SRL în perioada ianuarie 2006 - septembrie 2008 și care a declarat, la 22 octombrie 2013, că fiind revocat din septembrie 2008 nu a transmis noului administrator a SRL „Pan-Doragro” (Ctitor Natalia) actele întreprinderii și tehnica, motiv ce a servit pentru adresarea ultimei în judecată, cu cererea de înlăturare a impedimentelor în gestiunea întreprinderii, prin ce se confirmă că inculpatul nu a avut acces real și nu a posedat de facto tehnica agricolă a societății, inclusiv acele bunuri, care se impută, ca fiind delapidate.

De asemenea, în mod ilegal, instanța a admis și argumentat, în calitate de probă raportul de expertiză nr. 4780/4781 din 25 aprilie 2014, administrat la dosar de partea acuzării, prin care s-a constatat probabilitatea apartenenței semnăturii lui Semionov Ion pe actul de primire-predare din 01 martie 2005, dat fiind faptul, că această probă este nulă, în condițiile prevederilor art. art. 145 alin. (4), 251, alin. (4) Cod de procedură penală.

Mai mult, prima instanță nu a dat apreciere obiectivă și critică declarațiilor expertului Irjanova Ina, care a relatat instanței, că nu a cunoscut despre faptul că actul supus expertizării (actul de primire-predare din 01 martie 2005), a fost deja expertizat, contrar faptului că pe actul primit pentru expertizare de către expertul Irjanova Ina, era aplicată deja impresiunea ovală „CNEJ MJ RM n. 7”, acțiune ce confirmă că actul dat a fost supus la careva investigații criminalistice.

Prima instanță a examinat unilateral doar probele, actele și înscrisurile prezentate de partea acuzării și de martorii acestuia, fapt ce a condus la încălcarea principiului egalității și echității în cadrul examinării unei cauze penale în instanța de judecată.

În cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilit clar cine are calitatea procesuală de parte vătămată și care sunt pretențiile separate față de prejudiciul moral sau material care a fost pricinuit de inculpată.

Subsidiar apelantul a invocat că, prima instanță, intenționat nu a dat apreciere atribuțiilor comisiei de revizie și de distribuire a cotelor valorice care a fost formată în cadrul SRL „Pan-Doragro”, deoarece acțiunile acestora au fost samavolnice, fără careva atribuții delegate din partea SRL „Pan-Doragro”, drept urmare cele 7 persoane, membre a comisiei date, au exercitat un drept presupus în mod arbitrar prin încălcarea unor norme stabilite de legislația în vigoare, nu s-a expus și nu a dat apreciere procesului-verbal din 04 decembrie 2009, în care se observă semne vădite de falsificare a semnăturilor, o parte din ele fiind efectuate

de aceeași persoană, având aceeași configurație, formă, mărime, nefiind anexate la acesta împuternicirile și lista participanților însoțită de semnătura persoanei participante la adunarea generală.

În cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate probe referitor la metoda și forma de încredințare în administrarea inculpatului Ctitor Natalia a tehnicii agricole, nu a fost prezentat un contract între cotaș și inculpat, un act de predare-primire, un proces-verbal și un alt tip de document ce ar demonstra că anume această tehnică agricolă a fost însușită ilegal de către inculpat sau a fost încredințată în administrarea acestuia.

Pe parcursul cercetării judecătorești și la emiterea sentinței de condamnare instanța nu a luat în considerație că tehnica ce se presupune că a fost delapidată de Ctitor Natalia nu a existat ca bun mobil, deoarece conform actelor contabile și altor acte această tehnică avea uzură de 100%, era de o perioadă îndelungată decontată, drept urmare această tehnică prezenta doar fier uzat și respectiv nu putea fi cauzat un prejudiciu moral sau material, astfel la momentul intentării urmăririi penale aceste bunuri mobile nu existau.

Referitor la învinuirea prevăzută de art. 352 alin. (1) Cod penal, apelantul a indicat că, este neîntemeiată și ilegală, fiind contradictorie probelor acumulate de acuzator și celor administrate de partea apărării, pe care prima instanță le-a constatat și interpretat extensiv defavorabil inculpatului Ctitor Natalia.

Învinuirea inculpatului în acte de samavolnicie asupra tractorului model K-701, înregistrat pe numele Berzan Valentina cu n/î D BA 761, înstrăinându-l lui Ivanov Mihail, locuitor al s. Calinovca, r-nul Dubăsari, nu se confirmă prin probele administrate la dosar, or acestea stabilesc lipsa componentei de infracțiune prevăzută de art. 352 alin. (1) Cod penal și care, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, trebuiau să servească pentru prima instanță temei de adoptare a sentinței de achitare.

Prima instanță a omis a se expune asupra faptului că tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Berzan Valentina cu n/î D BA 761 și tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Ivanov Mihail cu n/î D BA 934, fiind cumpărat de ultimul de la GȚ „P.A.N.M.”, sunt distincte, fapt confirmat și de către Ctitor Ion, Ctitor Anatolie, Arhipov Serghei, Șapovalov Igor și Berzan Valentina, asupra ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 06 octombrie 2010, prin care se menționează, că Ctitor Natalia, având bănuieli că, de către Ctitor Ion și Berzan Valentina, se întreprind acțiuni de nimicire a tractorului model K-701, n/î D BA 761, sechestrat în baza încheierii Judecătoriei Dubăsari din 20 martie 2009, în cadrul cauzei civile, pentru a face imposibilă executarea hotărârii, în cazul în care cerințele inculpatului vor fi admise, a adresat plângere către organele de ocrotire a normelor de drept.

Prima instanță, neîntemeiat a pus la baza vinovăției inculpatului, în săvârșirea infracțiunii de samavolnicie, descrierea făcută de martorul Ctitor Anatolie a tractorului lui Berzan Valentina și care, în opinia presupusă a instanței, se regăseau la tractorul vândut de Ctitor Natalia.

Mai mult, prima instanță, în formularea soluției pe cazul dat, a ignorat argumentele inculpatului Ctitor Natalia privind faptul că la 06 martie 2013, martorul Vîrlan Vasile, inginer a „Intehagro” Orhei, a declarat că anterior acceptării cererii de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î O RC 291, a

verificat personal identitatea tractorului.

Această probă, în coroborare cu faptul că, la 20 octombrie 2010, un alt inginer a „Intehagro” Criuleni - Novacovschi Valeriu, a verificat și înmatriculat pe numele lui Ivanov Mihail, tractorul model K-701 vândut de GȚ „P.A.N.M.”, combat suplimentar ipoteza acuzatorului privind manipularea numărului de șasiu a tractorului model K-701 și formulează concluzia, că 2 ingineri ai „Intehagro”, având experiență bogată în domeniu, nu au depistat urme de manipulare ale atributelor de identificare a tractorului model K-701, în caz contrar, în mod inevitabil dacă acestea se depistau, refuzau operarea înmatriculării și solicitau efectuarea expertizei sau sesizau organele competente.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, faptele incriminate lui Ctitor Natalia și Postolachi Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, și-au găsit confirmare prin prisma probelor prezentate și cercetate în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile reprezentantului părților vătămate Semionov Ion, martorilor Berzan Valentina, Ctitor Ion, Caimac Tudor, Polevoi Stepan, Caisîn Alexandru, Semionov Petru, Ctitor Petru, Mîrza Maria, Bacioi Valeriu, Ursu Gheorghe, expertului Irjanova Ina; plângerea din 24 mai 2010 depusă de către Nicolaev Nicolae, Mîrza Maria, Semionov Ion, Berzan Valentina, Berzan Vladimir, Dicusar Ion și Grigoriev Andrei privind tragerea la răspundere a lui Ctitor Natalia (f.d.2, vol.I); procesul-verbal al adunării generale a cotașilor și reprezentanților deținătorilor de teren agricol și cotelor-părți valorice conform certificatelor de proprietate a 2 gospodării și anume SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro” din 16 martie 2010 (f.d.3-8 vol.I); procesul-verbal nr. 1 din 17 martie 2010, al comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro”, cu anexă (f.d.9-11, vol.I); procesul-verbal nr. 3 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 07 iulie 2000 (f.d.34-41, vol.I); actul de primire-transmitere din 07 iulie 2000, a bunurilor atribuite deținătorilor de cote valorice în baza procesului-verbal al comisiei de privatizare (f.d.42-50, vol.I); actul de primire-transmitere din 24 aprilie 2002, în baza procesului-verbal al comisiei de privatizare din 24 februarie 2002, prin care au fost transmise liderului Ctitor Mihail a unui șir de active, altele decât cele din 07 iulie 2000 (f.d.51-54, vol.I); procura din 10 ianuarie 2000 de împuternicire a lui Ctitor Mihail de participare la concursul de distribuire a patrimoniului AF „Doroțcaia” din numele a 34 de persoane (f.d.65, vol.I); ordonanța privind neînceperea urmăririi penale din 21 decembrie 2009, prin care s-a dispus de a nu porni urmărirea penală în baza cererii depuse de Bacioi Vasile, Filipenco Nicolae, Sapojnic Valentin, Grigoriev Andrei și Ctitor Anatolie (f.d. 167, vol.I); ordonanța din 11 iunie 2010, privind anularea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 21 decembrie 2009 (f.d.169, vol.I); procura din 30 noiembrie 2009, prin care administratorul SRL „Pan-Doragro”, Ctitor Natalia îl împuternicește pe Postolachi Nicolae să efectueze acte de protecție, reparare și conservare a patrimoniului SRL „Pan-Doragro” (f.d.216, vol.I); procura din 23 august 2010, prin care Berzan Valentina, Nicolaev Nicolai, Berzan Vladimir, Dicusar Ion, Mîrza Maria, Grigoriev Andrei și Ctitor Ion îl împuternicesc pe

Semionov Ion să reprezinte interesele în fața tuturor organelor de stat, inclusiv celor judiciare (f.d.222, vol.I); ordonanța din 24 august 2010, de recunoaștere a lui Semionov Ion în calitate de reprezentant legal al părților vătămate/civile (f.d.223-224, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26 august 2010, cu planșă fotografică (f.d.232-235, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre Caimac Tudor și Postolachi Nicolae din 13 septembrie 2010 (f.d.248-249, vol.I); certificatele de proprietate privată eliberate în baza procesului-verbal nr. 4 din 25 noiembrie 1998, a Comisiei de privatizare a întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” (f.d.8-38, vol.II); procesul-verbal de confruntare dintre Caimac Tudor și Semionov Petru din 23 septembrie 2010 (f.d.41, vol.II); actul privind rezultatele reviziei economico-financiare efectuate la SRL „Pan-Doragro” din 21 februarie 2011 efectuat de CCCEC (f.d.146-150, vol.II); procesul-verbal nr. 6 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole AF „Doroțcaia” din 26 februarie 2002 (f.d.239-241, vol.II); actul de primire-predare din 15 decembrie 2007, încheiat între SRL „Pan-Doragro” și un grup de cotași cu privire la transmiterea tractorului model K-701 cu numărul de inventariere 4613 (f.d.47, vol.III); actul din 07 octombrie 2011, al Comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro”, cu anexă (f.d.61-62, vol.III); actul din 01 martie 2005, de primire-predare a mașinilor și utilajelor între GȚ „P.A.N.M.” și SRL „Pan-Doragro” (f.d.71, vol.V); actul de primire-predare, încheiat între SRL „Pan-Doragro” și un grup de cotași, cu privire la transmiterea tractorului model MTZ-80 cu numărul de inventariere 4604 și remorcii 2PTS4 cu numărul de inventariere 4225 (f.d.199, vol.V); procesul-verbal de transmitere a bunurilor sechestrate spre păstrare creditorului, din 28 aprilie 2010, a executorului judecătoresc Gazea Anatolie (f.d.135, vol.VI); hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2010, privind constatarea posesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate asupra unor tractoare (f.d.136, vol.VI).

La fel, instanța de apel a reținut că, vina inculpatului Ctitor Natalia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, și-a găsit confirmare prin probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Berzan Valentina, martorilor Ctitor Ion, Șapovalov Igor, Vîrlan Vasile, Ctitor Anatolii, Polevoi Stepan, plângerea privind înstrăinarea ilegală a tractorului model K-701, depusă la 21 octombrie 2011, de către Berzan Valentina și Ctitor Ion (f.d.149, vol.III); certificatul tehnic de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î D BA 761, pe numele lui Berzan Valentina, eliberat la 19 septembrie 2008 (f.d.152, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01 noiembrie 2011, a teritoriului brigăzii de tractoare (f.d.158-162, vol.III); încheierea din 20 martie 2009 a Judecătoriei Dubăsari, privind aplicarea sechestrului pe tractorul model K-701, n/î D BA 761 (f.d.169, vol.III); angajamentul luat de la Ctitor Natalia, din 11 mai 2009, de a nu înstrăina tractorul model K-701, n/î D BA 761, de către executorul judecătoresc (f.d.171, vol.III); contractul de vânzare-cumpărare a tractorului model K-701 din 11 octombrie 2011, încheiat între GȚ „P.A.N.M.” și Ivanov Mihail, la prețul de 3000 lei (f.d.179, vol.III); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 noiembrie 2011, pe teritoriul brigăzii de tractoare din s. Calinovca, r-nul Dubăsari (f.d.180-184, vol.III); hotărârea din 22 septembrie

2006 a Curții de Apel Economice privind lichidarea GȚ „P.A.N.M.”, s. Dorotcaia, r-nul Dubăsari (f.d.191, vol.III); certificatul notarial din 19 martie 2010, prin care se atestă faptul că Ctitor Ana este unicul moștenitor a lui Ctitor Mihail, decedat la 05 august 2008 (f.d.194, vol.III); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Berzan Valentina, din 02 decembrie 2011 (f.d.201, vol.III); certificatul tehnic de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î DBA 934, pe numele lui Ivanov Mihail, eliberat la 11 octombrie 2011 (f.d.209, vol.III); procesul-verbal de examinare a obiectului din 12 decembrie 2011 (f.d.228, vol.III); certificatul tehnic de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î ORC 291, pe numele GȚ „P.A.M.N.”, eliberat la 27 mai 2011 (f.d.233, vol.III); procesul-verbal de ridicare din 09 decembrie 2011 (f.d.4-17, vol.IV); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20 decembrie 2011, a tractorului model K-701 situat în brigada de tractoare a lui Șuvachin Alexandru din s. Calinovca, r-nul Dubăsari (f.d.20-21, vol.IV); raportul de expertiză nr. 4343 din 28 decembrie 2011 (f.d.41, vol.IV); actul din 07 octombrie 2011, al Comisiei de revizie a cotei valorice a cotașilor aflați la SRL „Pan-Doragro” și SRL „Cip-Doragro”, cu anexă (f.d.61-62, vol.III); actul din 15 decembrie 2007 de primire-predare de la SRL „Pan-Doragro” către 11 cotași a tractorului model K-701 cu numărul de inventariere 4613, în valoare de 55100 lei (f.d.165, vol.III).

De asemenea, instanța de apel a reținut că, vina inculpatului Postolachi Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, și-a găsit confirmare prin probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile părților vătămate Tataruș Sergiu, Tataruș Ecaterina, martorilor Gherlac Sergiu, Bacioi Ion, Nicolaeva Ala, Bacioi Ștefan, Aslanov Ion, procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, din 21 decembrie 2011, prin care a fost primită plângerea cet. Tataruș Sergiu (f.d.45, vol.IV); procesul-verbal de cercetare la fața locului a gospodăriei cet. Tataruș Sergiu, din 19 decembrie 2011 (f.d.48-50, vol.IV); procesele-verbale de confruntare între părțile vătămate și bănuit (f.d.87-90, vol.IV); raportul de expertiză medico-legală nr. 412D din 23 decembrie 2011 (f.d.85, vol.IV).

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a constatat că, în perioada anilor 2000-2005 nu au existat raporturi contractuale de transmitere de la cotași către GȚ „P.A.N.M.” a drepturilor patrimoniale în privința tehnicii agricole și, respectiv, la 01 martie 2005, cotașii rămâneau să fie titularii drepturilor pe care le-au obținut în urma privatizării din 1998-2002.

Instanța de apel a indicat că, fiind audiat martorul Ciudin Maria, a relatat despre eventualele răscumpărări a cotelor valorice de către Ctitor Mihail, declarații care corect au fost apreciate critic de către prima instanță, iar Ctitor Ion, Berzan Valentina, Caimac Tudor și Mîrza Maria, în ședința de judecată au declarat că, aveau cotă-parte după 2005 în tehnica agricolă.

La fel, instanța de apel a mai indicat că, Ursu Gheorghe, care a fost adjunctul lui Ctitor Mihail până când să înființeze întreprinderea sa, a declarat că, la GȚ „P.A.N.M.” nu se practică răscumpărarea cotelor valorice asupra tehnicii de la persoane, la fel cum nici nu se achita pentru folosința acesteia.

Excepție reprezenta cota valorică în privința animalelor, precum și faptul că uneori se achita cotașilor pentru folosința terenurilor acestora.

Respingând apelurile, instanța a menționat că, actul din 01 martie 2005, încheiat fără împuterniciri din partea cotașilor, fiind lovit de nulitate absolută sub aspectul potențialului transfer către SRL „Pan-Doragro” a dreptului de proprietate asupra tehnicii agricole menționate în el, nu poate fi invocat ca un temei de dobândire al dreptului de proprietate de către SRL „Pan-Doragro” și implicit Ctitor Natalia asupra ei, fiind irelevant faptul dacă Ctitor Ion și Semionov Ion au semnat sau nu acest act.

Instanța de apel a respins argumentul inculpatului Ctitor Natalia precum că, în toamna 2008, la momentul când i-au fost retrase lui Ctitor Ion împuternicirile de administrator, ultimul deja înstrăinase toată tehnica agricolă aflate în posesia GȚ „P.A.N.M.”, iar ulterior SRL „Pan-Doragro”, fiindcă Berzan Valentina a explicat căruia fapt se datorează modificările intervenite în bilanțul contabil, și anume, inițial toată tehnica agricolă figura în bilanțul contabil la contul 123 cu valoarea de 487000 lei, însă, din cauza că tehnica nu era a întreprinderii, dar a cotașilor, iar în privința ei nu erau încheiate contracte de arendă cu ultimii, aceasta nu trebuia să figureze în bilanțul contabil, din care cauză a fost exclusă de la contul 123.

Totodată, instanța de apel a reținut faptul că, împuternicirile lui Postolachi Nicolae, atribuite de Ctitor Natalia în toamna anului 2009, din motiv că dânsa era însărcinată, nu au fost legalizate în modul corespunzător, adică nu au fost efectuate modificările necesare în Registrul de stat al persoanelor juridice, pentru a se numi un administrator.

Martorul Caimac Tudor, care lucra în calitate de paznic în acea perioadă, a relatat că, la sfârșitul lunii noiembrie 2009, Postolachi Nicolae s-a prezentat la „Toc” nr. 1 împreună cu persoane necunoscute care au reparat cositoarea CPS-5, după care, au luat-o și au dus-o într-o direcție necunoscută, iar peste câteva zile Postolachi Nicolae împreună cu persoane necunoscute au remorcat în direcție necunoscută tractorul model T-25, la care lipsea o roată, la tractor fiind agățată și marcatoarea de îngrășămintă, fiind dusă și ea.

La fel, instanța de apel a respins și argumentul inculpatului Ctitor Natalia, precum că nu îi poate fi imputată însușirea tractorului model T-25 cu numărul de inventariere 4632, în valoare de 2900 lei și marcatoarea de îngrășămintă model HPY-A-05 cu numărul de inventariere 4279, în valoare de 350 lei, fiindcă acestea nu se regăsesc în actul de predare-primire din 01 martie 2005, or faptul că aceste două poziții nu se regăsesc în acel act, nu semnifică faptul că nu era în posesia SRL „Pan-Doragro”.

Instanța de apel a constatat că, la SRL „Pan-Doragro” pe lângă bunurile indicate în actul din 01 martie 2005, se mai regăsea și altă tehnică, inclusiv și cea care conform documentelor trebuia să revină liderilor nou formați, cum ar fi Ursu Gheorghe, care însă, a rămas în posesia SRL „Pan-Doragro”, fapt confirmat de Semionov Ion în ședința de judecată, care a declarat că, tractorul și marcatoarea de îngrășămintă urma să-i revină lui Ursu Gheorghe, însă au rămas la GȚ „P.A.N.M.” atunci când s-a constituit ca lider aparte Ursu Gheorghe.

La fel, Ursu Gheorghe în ședința de judecată și-a amintit despre faptul că o marcatoare de îngrășămintă, deși urma să-i revină lui a rămas la SRL „Pan-Doragro”, fapt care nu semnifică că cotașii au renunțat la drepturile asupra tehnicii în cauză, iar SRL „Pan-Doragro” ar fi obținut dreptul de dispoziție

asupra tehnicii în cauză.

De asemenea, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul că, nu poate fi obiect al unei infracțiuni de delapidare un obiect care ar avea valoarea zero, fiind motivat faptul că, potrivit tuturor normativelor, uzura tuturor bunurilor depășea 100 %, și astfel, nu aveau nici o valoare, or, martorul Ursu Gheorghe a declarat că, în momentul când a plecat de la Ctitor Mihail nici unul din obiectele tehnice nu putea să fie cu valoarea de bilanț zero și nici în anul 2008 nu puteau să fie la zero.

Chiar dacă tehnica în bilanț figurează zero, în natură ea există și are valoare de piață. Tehnica la dânsul a revenit de la GȚ „P.A.N.M.” cu aceeași valoare de bilanț, ceea ce înseamnă că nu se aplică în evidența contabilă procentul de amortizare anual.

Cu referire la învinuirea înaintată lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a respins versiunea inculpatului precum că, a mers la Tataruș Sergiu nu ca să se clarifice, dar pentru a lua de la ultimul banii pentru mobilierul defectat, fiind invitat de ultimul, deoarece când Nicolaev Ala l-a întrebat pe Tataruș Sergiu cum va rămâne cu mobilierul defectat, ultimul i-ar fi comunicat că, Postolachi Nicolae o să vină la ea ca să-i transmită banii, iar Postolachi Nicolae l-a lovit pe Tataruș Sergiu instinctiv, fiind un reflex de apărare, în momentul când Tataruș Sergiu s-a repezit spre dânsul, deoarece versiunea înaintată este în contradicție cu împrejurările constatate în cadrul cauzei penale, iar Nicolaev Ala, la rândul său, a depus declarații în instanța de judecată, intenționat denaturând realitatea cu scopul protecției cumnatului său, Postolachi Nicolae.

Cu privire la învinuirea adusă inculpatului Ctitor Natalia în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia primei instanțe cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală pentru infracțiunea consumată în octombrie 2011.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a stabilit că prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare a invocat că, este neînțeleasă poziția instanței de apel, care în partea descriptivă a deciziei conchide, că Postolachi Nicolae intenționat l-a lovit pe Tataruș Sergiu și a intrat fără voie în locuința ultimului, totodată apreciind critic versiunea înaintată de către inculpat, precum că s-a autoapărat, adică conchide că în acțiunile lui Postolachi Nicolae sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute la alin. (2) art. 179 Cod penal, însă în partea rezolutivă decide de a respinge apelul procurorului, ca nefondat.

Acuzarea afirmă, că probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în instanțele de fond, confirmă cu certitudine că inculpatul Postolachi Nicolae, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit faptele incriminate, or, în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriu, este indicat, că Postolachi Nicolae, se învinuiește pentru pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia și refuzul de a părăsi la cererea ei, săvârșită cu aplicarea violenței, fiind notat că „*Postolachi Nicolae i-a*

aplicat o lovitură în regiunea capului lui Tataruș Sergiu, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 379 din 19 decembrie 2011, vătămări corporale ușoare, ce duc la dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de plagă pe frunte.”

Din aceste considerente, acuzarea consideră, că învinuirea înaintată lui Postolachi Nicolae, este clară și lipsa oricăror obiecții din partea inculpatului și apărătorului acestuia, confirmă concluzia în cauză, însă instanța de apel a omis să se pronunțe asupra acestor motive invocate de acuzare în apel.

La capitolul individualizării pedepsei inculpaților în baza art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, acuzarea indică că, instanțele au ignorat prevederile art. art. 7, 75 Cod penal, or Ctitor Natalia și Postolachi Nicolae au cauzat un prejudiciu în sumă de 21000 lei, iar pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 16000 lei și 13000 lei, este una inechitabilă, mai mult, inculpații nu au recunoscut vina, nu au restituit paguba cauzată în urma infracțiunii, dar prin diverse metode au încercat să ducă în eroare instanțele de judecată.

5.1. Avocatul Muruzic Victor în numele inculpatului și inculpatul Postolachi Nicolae, în temeiul pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, au contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de învinuire.

În motivare au invocat că, la judecarea cauzei instanța de apel s-a bazat doar pe poziția nefundamentată a acuzării, fără să analizeze sub toate aspectele esența speței inclusiv și prin administrarea probelor prezentate de partea apărării, contrar prevederilor art. art. 96, 99-101 Cod de procedură penală, adică contrar probatoriului a omis sau interpretat greșit faptele și declarațiile expuse de partea apărării și până la urmă s-a contrazis în mai multe afirmații, dând apreciere greșită și neîntemeiată înscrisurilor anexate la cauza penală, fiind admise grave erori de fapt, fără a conține parte motivantă proprie prin care să fie expusă într-un fel convingător concluzia la care s-a ajuns în final.

Susțin recurenții că, inculpaților le este încriminată participarea la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de coautori, rezultând că în speță, element constitutiv al laturii subiective pentru ambii făptuitori ai infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b) Cod penal, reprezintă faptul că ambii trebuiau să fie abilitați cu funcții de administratori și să aibă împreună sarcina administrării bunurilor.

Deci, odată ce lipsește o dispoziție a legii sau un raport juridic încheiat între părți privind obligația de a administra bunurile, Postolachi Nicolae nu întrunește calitatea de subiect al infracțiunii pentru care a fost condamnat, după cum lipsește și latura obiectivă formulată de legislator ca însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului.

Acuzarea este axată în special pe procura eliberată lui Postolachi Nicolae la 30 noiembrie 2009, de către administratorul SC „Pan-Doragro” SRL, Ctitor Natalia, document anexat la materialele cauzei penale de însăși Postolachi Nicolae, care în atare mod, intenționa să demonstreze că competențele încredințate lui țineau doar de deservirea bunurilor materiale.

Cele expuse neechivoc rezultă din textul procurii în care este indicat că, Postolachi Nicolae este împuternicit „...de a efectua orice acte de protecție, reparare și conservare a patrimoniului aflat în proprietatea, posesiunea și gestiunea Societății...”, și reconfirmate de către mandatarul acestei procuri Ctitor

Natalia în fața instanțelor de fond.

Mai mult, instanțele de fond pun la îndoială valoarea probatorie atribuită de acuzator procurii din 30 noiembrie 2009, afirmație care contravine concluziei la care s-a ajuns în final, fiind admise grave erori de fapt care au generat o soluție cu încadrare juridică greșită, fiind pronunțată o sentință de condamnare în cazul în care nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

Instanța de apel considerând ca fiind dovedită învinuirea lui Postolachi Nicolae, în săvârșirea delapidării împreună și după o înțelegere prealabilă cu administratorul SRL „Pan-Doragro”, Ctitor Natalia, a averii străine - presului de sortiment cu numărul de inventariere 4067, cu valoarea de 2100 lei, care au fost încredințate în administrarea acestora, pe care le-a înstrăinat unor persoane neidentificate în cadrul urmăririi penale, reeditează într-un mod formal și selectiv suportul probatoriu prezentat instanței de partea apărării la acest capitol.

Consideră că, instanța nu a luat nici o atitudine față de depozițiile lui Caisin Alexandru și Tomșa Gheorghe, depuse în ședința de judecată a primei instanțe, distorsionând faptele și probele aduse în argumentarea poziției susținute de apărare, până la urmă susținând concluzia eronată a primei instanțe, privind faptul că hotărârea privind transmiterea presului de sortiment ar fi fost luată unipersonal de către Postolachi Nicolae.

Menționează recurenții că, de către instanța de apel a fost neglijată existența contractului din 15 octombrie 2010, în baza cărui a fost încheiată tranzacția de transmitere în arendă lui Gheorghe Tomșa a presului de sortiment, precum și ignorat faptul că, acesta a comunicat atât organului de urmărire penală, cât și instanțelor de judecată că, din anul 2010, presul de sortiment se află în posesia lui temporară, iar din ziua încheierii contractului, 15 octombrie 2010 și până la momentul audierii lui, presul de sortiment se păstrează în starea lui inițială la el în gospodărie.

Specifică recurenții că, instanța de apel, contrar prevederilor art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, a acceptat în calitate de material probatoriu lămuririle depuse de către Nicolae Postolachi și Ctitor Natalia la 08 decembrie 2009 și la 25 martie 2010, deși înscrisurile respective au fost depuse până la pornirea urmăririi penale, fiind administrate în calitate de probe de către acuzator dar neincluse în lista probelor din rechizitoriu.

Instanța făcând referință la aceste înscrisuri ca la material probatoriu ce confirmă vinovăția inculpaților, fără a le da citire în cadrul cercetărilor judecătorești, a lipsit părțile la proces de posibilitatea de a face cunoștință cu ele, inclusiv și inculpații, privându-i pe ultimii de dreptul de a se expune asupra temeiniciei acestor documente.

Subsidiar au invocat recurenții, că învinuirea înaintată lui Postolachi Nicolae în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, s-a bazat pe o administrare selectivă și tendențioasă a probelor, or, conform declarațiilor expuse în ședințele de judecată a primei instanțe de către 4 martori, în seara de 18 decembrie 2011, Tataruș Sergiu în localul barului ce-i aparține lui Postolachi Nicolae, a încălcat ordinea publică, în prezența a 6 persoane l-a bătut pe Lucov Serghei, după care a stricat mobila și vesela și a refuzat să plătească dauna cauzată.

La fel, martorii Nicolaeva Aliona și Gherlac Serghei au comunicat că, Tataruș Sergiu a refuzat să achite în bar paguba cauzată, spunând că nu mai are la

el bani și totodată, precizând că dacă cineva vrea bani pentru mobilă și veselă să vină să se achite la el acasă.

La acest compartiment inculpatul a precizat că, în cazul în care Nicolaev Aliona nu i-ar fi comunicat despre invitația lui Tataruș Sergiu, nu se pornea la ultimul acasă, iar intenția cu care venise Postolachi Nicolae acasă la Tataruș Sergiu era recuperarea prejudiciului cauzat de ultimul.

Acțiunile lui Postolachi Nicolae de a-și apăra dreptul lezat la proprietate, riscând să vină acasă la Tataruș Sergiu, care era în stare de ebrietate și predispus pentru conflicte, au fost apreciate de instanțele de fond ca o dovadă a faptului că Postolachi Nicolae nu avea nici o frică față de agresor, astfel de comportament fiind apreciat ca unul neadecvat.

Suștin recurenții că, în cazul dat nu se poate reține infracțiunea de violare de domiciliu prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, or Postolachi Nicolae nu a pătruns ilegal în domiciliul unei persoane, nu intenționa să rămână acolo, fiind conștient că a venit acolo 1) cu consimțământul și la invitația gazdei; 2) a plecat imediat de acolo fără a-și exprima în vreo formă refuzul să plece.

5.2. Inculpatul Ctitor Natalia, în temeiul pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe ambele capete de învinuire.

În motivare a invocat că, încadrarea acțiunilor inculpatului în componența infracțiunii de delapidare, este ilegală, contravine prevederilor art. art. 8, 14 alin. (1) Cod penal și pct. pct. 17, 23 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004, „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, nefiind constatat dacă între Ctitor Natalia și părțile vătămate există raporturi juridice de încredințare în administrare a bunurilor, dacă inculpatul a avut posesiunea reală asupra bunurilor transmise în administrare, dacă bunurile, presupuse a fi delapidate, aparțin cu drept de proprietate părților vătămate și în baza căror titluri, prin ce modalitate (stabilită cert) a fost realizată delapidarea, prejudiciul sau dauna, evaluată în sumă concretă, cauzată părților vătămate.

Instanțele de fond au ignorat probele care denotă lipsa laturii obiective, și anume declarațiile martorilor, în mare măsură contradictorii, care doar au auzit despre regimul juridic al tehnicii SRL „Pan-Doragro”, au auzit că se fură, presupun că este cotă valorică, presupun că tehnica se repara.

Sușține recurentul că, unicul martor al acușării, care a văzut personal că tehnica agricolă a fost transportată de pe teritoriul SRL „Pan-Doragro”, este Caimac Tudor, angajat al SRL „Cip-Doragro”, administrator fiind Ctitor Ion (fost administrator al SRL „Pan-Doragro” în perioada anilor 2006-2008), care a declarat că nu a văzut cine a transportat tehnica de pe teritoriu și în ce direcție, deoarece era noaptea și a fost alungat.

Ceilalți martori au declarat, că au auzit unul de la altul că tehnica agricolă este înstrăinată de către Postolachi Nicolae la indicația lui Ctitor Natalia.

În cazul dat, instanțele de fond nu au analizat divergențele dintre declarațiile martorilor și nu au constatat cu certitudine, dacă martorul Caimac Tudor a văzut sau nu „într-o noapte” că tehnica se scoate de pe teritoriul întreprinderii, dacă aceste acțiuni au avut loc sau nu și dacă, Caimac Tudor depune sau nu declarații mincinoase, fiind influențat de Ctitor Ion și Berzan Valentina, care sunt

conducători ai societății unde Caimac Tudor activează în calitate de salariat, iar pierderea locului său de muncă, ca urmare a nedeclarării celor impuse, ar fi pentru martor o situație nedorită.

De asemenea, nu s-a făcut o interpretare logică a informației conținute în plângerile adresate organului de urmărire penală, despre presupusele acțiuni criminale ale lui Ctitor Natalia și anume: în plângeri se declară că la finele anului 2009, s-au delapidat mai multe obiecte, inclusiv presul de sortiment, pe când la fila 60 a dosarului, volumul VI, este anexat contractul de colaborare din 15 iulie 2010, prin care SRL „Pan-Doragro” a transmis temporar către SRL „Martom Prod”, în bază de contract, un pres de sortiment, care se afla în stare de ruinare, pe teritoriul „Toc” nr. 1.

Respectiv, în noiembrie 2009, presul era prezent, iar organul de urmărire penală, cel puțin nu a verificat existența sau inexistența tehnicii pe teritoriul întreprinderii. Mai mult, presul, obiect al contractului de colaborare menționat, nu avea imprimat număr de inventar, ce ar permite identificarea acestuia cu obiectul indicat în rechizitoriu.

Tot aici, instanța a ignorat și nu a calificat declarațiile lui Ctitor Ion, care a avut calitatea de administrator al SRL „Pan-Doragro” în perioada ianuarie 2006 - septembrie 2008 și care a declarat instanței, la 22 octombrie 2013, că după revocarea sa, din septembrie 2008, nu a transmis noului administrator a SRL „Pan-Doragro” actele întreprinderii și tehnica, motiv ce a servit pentru adresarea lui Ctitor Natalia în instanța de judecată cu cererea de înlăturare a impedimentelor în gestiunea întreprinderii.

Consideră recurentul că, părtinirea și neobiectivitatea instanței se atestă prin faptul că nu s-a expus asupra declarațiilor lui Ctitor Ion, care în calitate de martor a relatat instanței, la 22 octombrie 2013, că în perioada anilor 2006 - 2008, fiind administrator al SRL „Pan-Doragro” nu a transmis terților tehnică agricolă, ulterior, la 21 mai 2014, Ctitor Ion „își amintește” că a transmis totuși temporar, lui Bacioi Valeriu, un curățător de grâne, fără acte.

La fel, prima instanță a distorsionat și a calificat abuziv înscrisurile de la fila dosarului 199-200, volumul II, prin care se atestă că remorca - obiect al urmăririi penale, a fost transmisă de Ctitor Ion încă în ianuarie 2008 unor persoane fizice, care o folosesc și o dețin în proprietate, iar instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului dat.

Celelalte obiecte materiale ale urmăririi penale: un tractor model T-25 cu numărul de inventariere 4632, cu valoarea de 2900 lei, o marcatoare de îngrășăminte model HPY-0,5 cu numărul de inventariere 4279, cu valoarea de 350 lei, imputate a fi delapidate - nu figurează nici într-un act al SRL „Pan-Doragro”, iar instanțele în mod expres expun presupunerile sale privind existența acestora și administrarea lor de către Ctitor Natalia.

Mai invocă recurentul că, la 27 octombrie 2015, Ctitor Natalia a înregistrat în Secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel cerere privind administrarea de noi probe la care au fost anexate înscrisuri, care denotă imposibilitatea existenței scopului de profit prin săvârșire de infracțiuni, reieșind faptul că anume Ctitor Natalia din 2008 până în 2011, a investit surse financiare proprii, achiziționând cota valorică în sumă de 158771 lei de la cotași, față de care, GȚ „P.A.N.M.” al cărei conducător era Ctitor Mihail, avea restanțe, pe care

instanța nu le-a luat în considerare și nici nu le-a examinat, ceea ce a afectat grav dreptul inculpatei la un proces echitabil, conform art. 6 din CȚEDO, prin neascultarea părții și inegalitatea armelor.

Instanțele de fond nu au constatat corect regimul juridic al bunurilor - obiectul material al urmăririi penale, ceea ce a condus la admiterea erorii grave de fapt, ce rezultă din faptul că bunurile au avut regim de proprietate privată a SRL „Pan-Doragro” și nu a cotașilor, or, nici până în 2005 și nici după, nici o persoană nu a adresat către GȚ „P.A.N.M.”, SRL „Pan-Doragro” sau instanțelor competente cerere de valorificare a cotei valorice, ceea ce atestă faptul că, într-adevăr, au fost răscumpărate cotele valorice de către Ctitor Mihail (GȚ „P.A.N.M.”) ulterior transmise către SRL „Pan-Doragro”, dovadă servind înscrisurile anexate la cererea de administrare de noi probe, depusă la 27 octombrie 2015, în instanța de apel, pe care ultima le-a ignorat, nu le-a examinat și nu le-a dat apreciere.

Totodată, menționează recurentul că, prin hotărârea irevocabilă a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2010, a fost constatată posesiunea și a fost recunoscut dreptul de proprietate, dobândit prin uzucapiune de SRL „Pan-Doragro” asupra unor bunuri mobile, indicate în Actul de primire-predare a tehnicii din 01 martie 2005, care s-au păstrat în natură și erau funcționabile, asupra căror SRL „Pan-Doragro”, a redobândit posesia prin intermediul executorilor judecătorești, fiind ridicate de la fostul administrator Ctitor Ion, la 28 aprilie 2010, care le deținea ilegal.

Sușține recurentul că, prima instanță a identificat ca părți vătămate pe Semionov Ion, Ctitor Ion și Mîrza Maria, care nu figurau cu asemenea calitate în rechizitoriu, fără a lua în considerare faptul, că aceștia au statut de martori ai acușării, fapt ce contravine prevederilor art. 58 alin. (1) Cod de procedură penală.

În baza ordonanței Procuraturii Dubăsari din 21 decembrie 2009, a fost dispusă neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal, intentat în baza plângerii din 03 decembrie 2009 a unor persoane, referitor la înstrăinarea bunurilor de către Ctitor Natalia, iar ulterior, la 11 iunie 2010, a fost reluată urmărirea penală contrar prevederilor art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală.

La reluarea urmăririi penale, nu au fost invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente, care au afectat hotărârea respectivă, unicul argument servind faptul că Ctitor Ion și alții, relatând aceleași fapte, expuse în plângerea din 03 decembrie 2009, s-au adresat Primului ministru, fapt ce nu poate fi calificat ca fapte noi, recent descoperite sau viciu fundamental, recurentul făcând trimitere la un precedent al CEDO, și anume hotărârea Nedelcu c. României din 04 august 2005, prin care Curtea a menționat că, Guvernul nu a demonstrat că repriza urmăririi penale închise printr-o ordonanță a procurorului a avut un caracter excepțional.

Or, redeschiderea urmăririi penale a fost ordonată din motivul că ancheta inițială nu a fost completă. În acest caz, asemenea lipsuri din partea autorităților nu pot fi imputate reclamantilor și nu ar trebui în concluzie să-i plaseze pe aceștia într-o situație defavorabilă.

Prima instanță, în conformitate cu prevederilor art. art. 385 alin. (1), 394 alin. (1) Cod de procedură penală, urma să sesizeze că la dosar sunt mai multe adresări, parvenite de la aceleași persoane, în privința aceluiași obiecte, dar cu

indicarea diferitelor perioade de presupusa înstrăinare a tehnicii agricole: în rechizitoriu, fiind indicat timpul săvârșirii infracțiunii în perioada lunii noiembrie 2009, data exactă, nefiind stabilită, în informația parvenită la CPR Dubăsari, se indică perioada 01 martie 2010 – 03 martie 2010, iar în plângerea comisiei de revizie din 24 mai 2010, se indică perioada 2009.

Instanțele de fond, în mod abuziv și arbitrar au atribuit un regim legal acțiunilor contabilului SRL „Pan-Doragro”- Berzan Valentina, care în anul 2006, fără a informa și a primi aprobarea administratorului Ctitor Natalia, a exclus din evidența contabilă mijloacele fixe ale societății, acțiunile acesteia fiind contrare prevederilor imperative ale legislației fiscale, contabile și civile, fără a se sesiza că, încă din 2006, Berzan Valentina și Ctitor Ion, au început a acționa în vederea distrugerii patrimoniului societății SRL „Pan-Doragro”.

Referitor la învinuirea înaintată în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, recurentul a indicat că, Ctitor Natalia a fost recunoscută în calitate de bănuț fără a fi pusă sub învinuire și înaintată acuzare, în condițiile prevederilor art. art. 281, 282 Cod de procedură penală, a fost judecată pentru presupusele acțiuni de samavolnicie, fiindu-i grav afectat dreptul la apărare în faza de urmărire penală.

Încadrarea presupuselor acțiuni în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, este neîntemeiată, ilegală și abuzivă, fiind contradictorie probelor acumulate de acuzator și probele administrate de partea apărării, pe care instanțele de fond le-a constatat și interpretat extensiv defavorabil inculpatului, contrar prevederilor art. art. 8, 100 alin. (4), 101 alin. (1), 376 alin. (3), 385 alin. (1), 394 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a ignorat și nu a analizat motivele expuse în cererea de apel, precum și a probelor suplimentare anexate la cererea de administrare de noi probe din 27 octombrie 2015, înregistrată în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, expunându-se la menținerea sentinței, doar prin concluzia transcrisă din aceasta, bazată în exclusivitate pe presupuneri, fără a exista o sentință de condamnare a lui Ctitor Natalia pentru obținerea și folosirea actelor false sau probe certe ce denotă datele denaturate; cu distorsionarea explicațiilor inculpatului Ctitor Natalia și a probelor administrate - circumstanțe ce au condus la admiterea unei erori grave de fapt, în sensul că tractorul vândut de GȚ „P.A.N.M.” către Ivanov Mihail, în octombrie 2011 este un alt bun, decât cel înregistrat pe numele lui Berzan Valentina.

Prima instanță nu s-a expus asupra faptului că tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Berzan Valentina, cu n/î D BA 761 și tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Ivanov Mihail, cu n/î D BA 934, ultimul fiind achiziționat de la GȚ „P.A.N.M.” sunt distincte, fapt ce se dovedește prin: certificatele tehnice de înmatriculare ale acestor două tractoare, care conțin date de identificare distincte ale bunurilor; informația nr. 03/1872 din 24 aprilie 2012 a DÎTCCA a „CRIS” Registru”, parvenită la interpelarea instanței, prin care se descrie atributele de identificare și circulația a 2 tractoare model K-701, precum și temeiurile de înmatriculare a acestor 2 bunuri consemnate în certificatele de înmatriculare; contractul de vânzare-cumpărare a tractorului din 11 octombrie 2011, încheiat între GȚ „P.A.N.M.”, în calitate de vânzător și Ivanov Mihail, în calitate de cumpărător, unde tractorul model K-701, este identificat prin alte caracteristici, inclusiv numărul de șasiu diferit de cel al tractorului înregistrat pe

numele lui Berzan Valentina; încheierea Judecătoriei Dubăsari din 04 iulie 2014, pe cauză civilă, prin care s-a constatat că obiectul litigios al procesului civil, tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Berzan Valentina, este distinct de obiectul cauzei penale tractorul model K-701, înregistrat pe numele lui Ivanov Mihail.

La fel, instanțele de fond, contrar prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, au pus la baza condamnării raportul de expertiză nr. 4343 din 28 decembrie 2011, care concluzionează cu probabilitate, că numărul șasiului tractorului model K-701 a fost manipulat.

Mai indică recurentul că, instanțele de fond nu au apreciat declarațiile lui Ctitor Ion, Ctitor Anatolie, Arhipov Serghei, Șapovalov Igor și Berzan Valentina, expuse în ședințele de judecată din 11 ianuarie 2013, 06 februarie 2013, 07 februarie 2013, care denotă, de asemenea, faptul că, suntem în prezența a două tractoare diferite.

Mai mult, contrar declarațiilor martorilor nominalizați, instanțele concluzionează „...*În aceeași ordine de idei, la tractorul cercetat la 25 noiembrie 2011, în s. Calinovca lipsește cutia de viteză, la fel ca la tractorul lui Berzan Valentina, ce se afla la depozitul „Toc” nr. 1...*”, - concluzii, care afectează serios legalitatea, obiectivitatea, nepărtinirea instanțelor la emiterea soluției pe caz, fiind contradictorii cu constatările din declarațiile martorilor acuzării.

Subsidiar recurentul a invocat că, instanțele de fond au ignorat argumentele inculpatei Ctitor Natalia, privind faptul că la 06 martie 2013, martorul Vîrlan Vasile, inginer a „Intehagro” Orhei, a declarat, că, anterior acceptării cererii de înmatriculare a tractorului model K-701, n/î O RC 291, a verificat personal identitatea tractorului.

Această probă, în coroborare cu faptul că, la 20 octombrie 2010, un alt inginer a „Intehagro” Criuleni - Novacovschi Valeriu, a verificat și înmatriculat pe numele lui Ivanov Mihail, tractorul model K-701, vândut de GȚ „P.A.N.M.”, combat ipoteza acuzatorului privind manipularea numărului de șasiu a tractorului model K-701 și formulează concluzia, că doi ingineri ai „Intehagro”, având experiență bogată în domeniu, nu au depistat urme de manipulare ale atributelor de identificare a tractorului model K-701, în caz contrar, aceștia anterior înmatriculării urmau să solicite expertizarea atributelor de identificare și sesizarea organelor competente.

Înscrisul anexat la cererea de administrare de probe în instanța de apel - recipisa din 21 octombrie 2002, care confirmă că Ctitor Mihail a achitat suma de 12800 dolari SUA, pentru un tractor model K-701, probează faptul că ultimul, președinte a GȚ „P.A.N.M.”, pe parcursul activității sale a procurat tehnică grea, inclusiv tractor model K-701, circumstanțe care combat concluziile primei instanțe precum că Ctitor Mihail a avut doar un tractor model K-701, primit de la comisia de privatizare și alte tractoare de modelul dat nu au existat.

6. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări a fost săvârșită; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate.

Însă, în tot cazul instanța de apel trebuie în mod obligatoriu să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin argumentare și cu trimitere la probe, la documente, concluzia de respingere ori admitere a motivelor invocate.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că prevederile legale menționate, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

După cum rezultă din actele cauzei, inculpatul Ctitor Natalia a depus la Curtea de Apel Chișinău, Secția evidență și documentare procesuală, cerere privind administrarea de noi probe înregistrată la 27 octombrie 2015 cu nr. 12133, la care erau anexate probe (f.d.202-222, vol.VII), asupra căreia instanța de apel nu s-a expus.

Or, art. 99 Cod de procedură penală enunță că, în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe, propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Potrivit art. 93 Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit alin. (2) al acestei norme, ca probe sunt considerate declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, a martorilor, raportul de expertiză, constatările medico-legale ș.a., obținute în conformitate cu prevederile legii.

Aprecierii complete și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute.

Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur.

În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă.

Această concluzie trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, soluție ce trebuie să fie motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii

probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

În acest sens Colegiul penal reține că, dreptul la un proces echitabil, potrivit Convenției Europene, se bazează pe respectarea cu strictețe a principiilor fundamentale ale procesului judiciar: „egalitatea armelor”, „contradictorialitatea” (la administrarea probelor), „motivarea deciziilor”, care semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața instanțelor de judecată, fără ca vre-una dintre ele să fie avantajată în raport cu cealaltă sau celelalte părți în proces, așa încât, părțile să aibă posibilitatea de a-și susține punctul de vedere într-o așa manieră, încât să nu fie puse într-o situație dezavantajată una față de alta (cauza Niderost-Huber c. Elveției, hotărârea din 18 februarie 1997; cauza Kress c. Franței, hotărârea din 07 iunie 2001).

Totodată, Colegiul lărgit stabilește că atât prima instanță, cât și instanța de apel au omis a se expune asupra ordonanței de punere sub învinuire a lui Ctitor Natalia, din 30 ianuarie 2012, care potrivit art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea săvârșită.

La fel, Colegiul penal lărgit constată că în partea motivatorie, instanța de apel face o referire superficială asupra argumentelor invocate în apelurile declarate.

Mai mult, instanța de apel a omis a se expune asupra argumentelor înaintate în cererile de apel:

- de procuror, care a indicat expres că: *„este nejustificată constatarea instanței la momentul încadrării juridice a faptei infracționale prevăzute la art. 179 Cod penal de la alin. (2) la alin. (1)...*

Prima instanță a dat apreciere subiectivă percepției inculpatului Postolachi Nicolae precum că, acesta și apărarea nu au cunoscut că, le este incriminat semnul prevăzut la alin. (2) art. 179 Cod penal, și anume „cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei”;

- de inculpatul Postolachi Nicolae care a indicat că: *„instanța a luat o atitudine obiectivă față de depozițiile lui Caisîn Alexandru și Tomșa Gheorghe, depuse în fața instanței, formulând o concluzie eronată precum că hotărârea privind transmiterea presului de sortiment ar fi fost luată unipersonal de către Postolachi Nicolae” și că „instanța a acceptat în calitate de material probatoriu lămuririle depuse de către Postolachi Nicolae și Ctitor Natalia la 08 decembrie 2009 și la 25 martie 2010, deși înscrisurile respective au fost depuse până la pornirea urmăririi penale”.*

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, concomitent verificându-se și motivele invocate în recursurile ordinare în limita competenței, precum să analizeze la modul convenit acțiunile inculpaților, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, de avocatul Muruzic Victor în numele inculpatului Postolachi Nicolae și inculpat și de inculpatul Ctitor Natalia, în cauza penală în privința lui ***Ctitor Natalia Mihail și Postolachi Nicolae Petru***, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016 și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 26 ianuarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Nadejda Toma